

Tim Postovit
Motýlí pavilon

Host, 2021, 64 stran

TEXT VALENTÝNA ŽIŠKOVÁ

HODNOCENÍ 90 %

Motýlí pavilon je druhá sbírka mladého rusko-izraelsko-českého básníka Tima Postovita, který před dvěma lety debutoval sbírkou Magistrála. Představuje pokus o navázání na poezii třicátých let, jde zpět cestou k uvědomování si plného významu a tíhy slova, zkoumá rozměr a dopad jazyka.

Z této nové Postovitovy orientace se rodí značná změna formy v porovnání s jeho knižní prvotinou. V Magistrále autor předváděl své veršotepecké umění, pracoval především s vnější, zvukovou stránkou jazyka, využíval četné působivé figury, odkazy na literární historii. Byla to sbírka velkolepá, dynamická. Motýlí pavilon je o poznání umírněnější, básně jsou kratší, autor navíc přechází plně (až na jednu výjimku) k volnému verši, ke střídmějšímu vyjadřování. Z předchozí poetiky si ponechává především široký jazykový materiál – v obou sbírkách lze nalézt cizojazyčná slova a slovní spojení, slangové výrazy, obecnou češtinu, odborné termíny.

Základní a spojující tendenci sbírky (jakožto i celé autorovy dosavadní tvorby) je hluboký cit a smysl pro jednotu, sounáležitost. Jakýsi stíněný soucit s každou kulturou, člověkem, pocitem, který je přítomen v každé básni, se line napříč časem i prostorem. Stránky sbírky se hemží autonomními mikroorganismy, malými, osobními světy, které žijí v symbiotickém vztahu a navzájem se prostupují.

Motýlí pavilon by se dal označit jako jakési básnické dozrání k analytické poloze poezie, ke kterému došlo snad díky autorově hluboké víře právě v poezii a samotný jazyk: „a ze tmy pak tímto jazykem zavolali slunce / při první hlásce si spálili jazyky / při druhé plivali jiskry / a při poslední si vzpomněli na oči vlka / v nichž se poprvé odrazil oheň / v ruce nejlepšího přítele.“

Michaela Hečková, Matěj Chabera
Možnosti vesnice

Meziměsto, 2021, 224 stran

TEXT JIŘINA PAPOUPĚ

HODNOCENÍ 85 %

Literární dokumentaristka Michaela Hečková umí zachytit důležité společenské pohyby spojené s veřejným prostorem. Před čtyřmi lety coby kulturní manažerka projektu Piana na ulici zmapovala kulturně-urbanistické aktivity jedinců a spolků ve městech mimo Prahu v titulu O městech a lidech. O dva roky později pak už ve dvojici s designérem a fotografem Matějem Chaberou vydala knihu s výmluvným názvem 20000: O místech a lidech – Literárně-vizuální dokument o současné architektuře malých českých měst a obcí. A letos, tentokrát už pod hlavičkou vlastního vydavatelství Meziměsto, završila svou „cestu z města“ portréty architektonických proměn českého venkova.

Možnosti vesnice pracují doposud s nejmenším měřítkem a věnují se obcím do 3 000 obyvatel. Hečková opět staví na rozhovorech, tentokrát hlavně se starosty, vhledy do historie jednotlivých lokalit doplňuje promluvami architektů. Jak je jejím zvykem, neubrání se motivačním promluvám, občas může mít čtenář pocit, že autorské nadšení působí poněkud buditelcky. Anebo že některé citace jsou obligátní a očekávatelné, to když si starosta pochvaluje architekta a opačně. Ale když se povznese nad málo podstatné šmouhy, vidíme reprezentativní výběr neotřelých architektonických řešení současných obcí napříč republikou. A průběžnou, kontinuální práci těch nejmenších zastupitelstev.

Graficky čisté a obsahově dobře odvážené Možnosti vesnice zdánlivě cílí na osvětlené samosprávy, ale svými detaily a praktickými příklady aktivizují i jednotlivce. Jak říká autorka v jedné ze svých sentencí: „Malé zásahy, velké dopady.“

Jejího
předchůdce
zabili.
Ona může být
další na řadě.

Fascinující
space opera
z diplomatických
kruhů
daleké galaxie

HOST
hostbrno.cz